

Praktiska Sverige AB

Org.nr. 556257-5786

Beslut för gymnasieskola med yrkes- och introduktionsprogram

efter tillsyn på Praktiska Gymnasiet Skövde i Skövde
kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Praktiska Sverige AB att vid vite av 650 000 kr kronor senast den **30 januari 2020** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet gäller omedelbart.

Om Praktiska Sverige AB inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömning av vitet.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Undervisning och lärande

Skolinspektionen konstaterar att Praktiska Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen i skolan är strukturerad och utgår från och omfattar examensmålen för respektive nationellt program samt ämnesplaner. (16 kap. 6 § skollagen; 4 kap. 1 § gymnasieförordningen; Lgy 11, 2.1. Kunskaper; Förordning om ämnesplaner för de gymnasiegemensamma ämnena (SKOLFS 2010:261); Förordning om examensmål för gymnasieskolans nationella program (SKOLFS 2010:14))

Åtgärder

- Se till att undervisningen är strukturerad. I detta ingår att lärare använder olika arbetsformer så som gemensamma genomgångar, enskilt arbete och samarbete mellan elever, så att undervisningen blir varierad.
- Se till att undervisningen utgår från ämnesplanerna. I detta ingår att se till att eleverna, i samtliga kurser, ges undervisning som behandlar hela det centrala innehållet i kurserna.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Praktiska Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleven ges skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och insatserna utvärderas. (3 kap. 5a och 8 §§ skollagen; Lgy 11, 2.1 Kunskaper, 2.5 Bedömning och betyg, 2.6 Rektorns ansvar)

- Elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Elever som är i behov av särskilt stöd ges stöd på det sätt och i den omfattning som utredningen har visat att de behöver. (3 kap. 8-9 §§ skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att elever, om de riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. I detta ingår att elever som är i behov av stöd i form av extra anpassningar ska ges det stöd de behöver. I detta ingår även att ge elever stöd i form av studiehandledning på modersmålet om eleven behöver det för att nå målen för utbildningen.
- Se till att lärare anmäler till rektorn om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.
- Se till att elever som är i behov av särskilt stöd ges de särskilda stödåtgärder som utredningen visar att de behöver.

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)

Skolinspektionen konstaterar att Praktiska Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleverna på yrkesprogrammen får arbetsplatsförlagt lärande under ledning av handledare, som har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget och som även i övrigt bedöms vara lämplig. (16 kap. 11 och 16 §§ skollagen; 4 kap. 12-14 §§ gymnasieförordningen)
- Eleverna på yrkesprogram ges möjlighet att uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning på grundnivå. (16 kap. 3 § skollagen; 4 kap. 7 och 23 §§ gymnasieförordningen)

Åtgärder

- Se till att eleverna på yrkesprogrammen får arbetsplatsförlagt lärande eller motsvarande. I de fall APL-platser inte kan tillhandahållas på grund av omständigheter som huvudmannen inte kunnat råda över eller på grund av säkerhetsskäl, ska eleverna få motsvarande utbildning förlagd till skolan. I detta ingår att elever ska få undervisning i de kurser, eller i de delar av kurser, som de annars skulle fått på APL.
- Se till att eleverna på yrkesprogram ges möjlighet att uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning på grundnivå. I detta ingår att elevernas utbildning planeras så att det inte uppstår schemakrockar för de elever som vill

läsa kurser som ger grundläggande behörighet till högskoleutbildning på grundnivå.

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionen konstaterar att Praktiska Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna bedömer elevernas kunskaper allsidigt utifrån kunskapskraven. (Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.5 Bedömning och betyg)
- Eleven och elevens vårdnadshavare informeras fortlöpande om elevens utveckling. (3 kap. 4 § och 15 kap. 20 § skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.5 Bedömning och betyg)

Åtgärder

- Se till att lärare gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån kunskapskraven. I detta ingår även att säkerställa att elevers kunskapsutveckling i samband med arbetsplatsförlagt lärande ingår i lärares bedömningsunderlag.
- Se till att eleverna och elevernas vårdnadshavare fortlöpande informeras om elevernas utveckling. I detta ingår att lärarna fortlöpande ska informera eleverna om deras kunskapsutveckling under pågående kurser.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Praktiska Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

- Se till att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. I detta ingår att vidta de åtgärder som krävs för att eleverna ska kunna tillgodogöra sig undervisningen i alla ämnen utan att bli störda av andra elever. I detta ingår även att följa upp och utvärdera de åtgärder som sätts in.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Skolinspektionen konstaterar att Praktiska Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleverna ska delta i utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Uteblir en elev utan giltigt skäl ser rektorn till att elevens vårdnadshavare informeras samma dag och vid upprepad eller längre frånvaro ska rektorn skyndsamt utreda frånvaron. (15 kap. 16 § skollagen)
- Elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande och stödjer elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen; Lgy 11, 2.6 Rektorns ansvar)

- Elever ges en studie- och yrkesorienterande verksamhet som tillgodoser deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet så att eleverna får pröva och utveckla sina intressen oberoende av könstillhörighet. (2 kap. 29 § skollagen; Lgy 11, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att alla lärare rapporterar elevers frånvaro så att rektorn kan se till att elevens vårdnadshavare informeras samma dag om en elev uteblir utan giltigt skäl och så att rektorn kan se till att upprepad eller längre frånvaro skyndsamt utreds.
- Se till att elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. I detta ingår att den samlade elevhälsan ska arbeta främst förebyggande och hälsofrämjande utifrån de behov som finns på Praktiska gymnasiet Skövde.
- Se till att eleverna ges en studie- och yrkesorienterande verksamhet som tillgodoser deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. I detta ingår att eleverna får information och vägledning inför val av kurser samt inför fortsatt utbildning och yrkesverksamhet.

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att utbildningen vid Praktiska gymnasiet Skövde har flera brister. Det framgår av utredningen att undervisningen på flera program inte är strukturerad då undervisningen i vissa kurser inte är varierad. Bedömningen görs mot bakgrund av rektorns uppgift om att hälften av skolans program inte kan erbjuda en varierad undervisning för eleverna, vilket vinner stöd av elevers utsagor om att de endast arbetar i böcker på flera av deras lektioner. Detta bekräftas till viss del även av lärare. Utredningen visar vidare att undervisningen inte utgår från ämnesplanerna i samtliga kurser.

Skolinspektionen bedömer även att elever i behov av stöd i form av extra anpassningar vid Praktiska Gymnasiet Skövde inte ges sådant stöd i den omfattning de behöver och att elevers behov av särskilt stöd inte utreds skyndsamt. Utredningen visar vidare att elever inte ges det särskilda stöd som de behöver och att de åtgärder som anges i upprättade åtgärdsprogram inte är kopplade till de behov som eleven har enligt genomförda utredningar.

Skolinspektionen bedömer vidare att alla elever som inte har APL vid Praktiska Gymnasiet Skövde inte får motsvarande utbildning förlagd till skolan. Utredningen visar att de lärlingselever som inte har någon APL-plats inte får utbildning på skolan som motsvarar den utbildning de skulle ha fått på APL.

Skolinspektionen bedömer också att elever vid Praktiska gymnasiet Skövde inte ges en reell möjlighet att studera kurser som ger grundläggande behörighet till högskoleutbildning på grundnivå. Utredningen visar att det finns schemakrockar för de elever som önskar läsa kurser som ger grundläggande behörighet.

Skolinspektionen bedömer även att lärare vid Praktiska gymnasiet Skövde inte bedömer elevernas kunskaper allsidigt utifrån kunskapskraven. Utredningen visar att information om elevernas utveckling på APL, inte alltid innehåller bedömningar av elevernas prestationer utifrån kunskapskraven.

Skolinspektionen bedömer vidare att elever vid Praktiska gymnasiet Skövde inte fortlöpande informeras om sin kunskapsutveckling och att skolans arbete med att informera elevens vårdnadshavare samma dag vid ogiltig frånvaro samt att skyndsamt utreda frånvaron vid upprepad eller längre frånvaro inte uppfyller författningarnas krav. Utredningen visar att alla lärare inte fortlöpande informerar eleverna om deras kunskapsutveckling under pågående kurser och att betyg på avslutade kurser i flera fall kommer som en överraskning för eleverna.

Skolinspektionen bedömer också att utbildningen vid Praktiska gymnasiet Skövde inte utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. Utredningen visar att det inte råder studiero på alla lektioner. Även om vissa åtgärder har vidtagits för att skapa studiero, visar utredningen att dessa åtgärder inte är tillräckliga utan snarare, i vissa fall, skapar mer oro under lektionerna.

Skolinspektionen bedömer slutligen att elevhälsan vid Praktiska gymnasiet Skövde inte arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande och att eleverna inte ges en studie- och yrkesorienterad verksamhet som tillgodoser deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. Utredningen visar att det arbete som elevhälsans kompetenser genomför främst är av åtgärdande karaktär.

Föreläggande vid vite

Undervisning och lärande

Undervisningen är inte strukturerad

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att undervisningen vid Praktiska gymnasiet Skövde inte alltid är strukturerad då utredningen visar att eleverna i vissa kurser inte ges en varierad undervisning. Denna bedömning görs mot bakgrund av rektorns uppgift om att hälften av skolans program inte kan erbjuda en varierad undervisning för eleverna. Rektorns uppgift vinner stöd av elevers utsagor om att elever endast arbetar i böcker på flera av deras lektioner. Detta bekräftas till viss del även av lärare.

Rättslig reglering

Av läroplan för gymnasieskolan, Lgy avsnitt 2.1 Riktlinjer, framgår att läraren ska stimulera, handleda och stödja eleven samt att läraren ska skapa en sådan balans mellan teoretiska och praktiska kunskaper som främjar elevernas lärande. Vidare ska läraren organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina egna förutsättningar och samtidigt stimuleras att utveckla hela sin förmåga samt så att eleven upplever att kunskap är meningsfull och att den egna kunskapsutvecklingen går framåt. Vidare framgår av läroplanen, avsnitt 2.6, att rektorn har ett särskilt ansvar för

att lärarna anpassar undervisningens upplägg, innehåll och arbetsformer efter elevernas skiftande behov och förutsättningar samt att utbildningen utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, ges handledning och får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet.

Skolinspektionens utredning

Flera elever uppger i intervju att de endast arbetar själva och enskilt med teoretiska uppgifter i böcker och att de inte gör några praktiska moment alls på skolan. Några elever säger i intervju att de aldrig haft någon gemensam genomgång på lektionerna utan arbetar på egen hand i häften/böcker och därefter gör prov. På fråga hur eleverna får reda på vad de ska lära sig svarar eleverna att "det står i boken". Några elever uppger vidare att de arbetar hemifrån och kommer till skolan och "tentar av" när de är färdiga med böckerna. Några andra elever uppger även att de, i vissa ämnen, får gå från lektionerna när de är färdiga med uppgifter och att de inte får någon ny uppgift att arbeta med förrän övriga elever är färdiga.

Några intervjuade lärare säger att eleverna arbetar individuellt i böcker, i egen takt, att de skriver prov och att de därefter får gå ut på praktik när de har klarat teorin. På fråga vad lärarna gör för att variera undervisningen för eleverna svarar en lärare att eleverna läser individuellt i sina böcker, skriver prov och att de får variation på APL, det arbetsplatsförlagda lärandet.

Rektorn uppger i intervju att hen är medveten om att det finns lärare som inte befinner sig i sina klassrum under lektionstid. Rektorn säger också att hälften av skolans program inte kan erbjuda en varierad undervisning för eleverna och att det dels beror på lärare, men också på att det inte finns adekvat material på skolan.

Undervisningen utgår inte från ämnesplanerna i samtliga kurser och flera elever saknar APL-plats

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att undervisningen vid Praktiska gymnasiet Skövde inte utgår från ämnesplanerna i samtliga kurser. Utredningen visar att undervisningen inte utgår från ämnesplanerna i alla programgemensamma kurser eftersom eleverna i vissa kurser, varken på skolan eller på arbetsplatsförlagt lärande (APL), ges undervisning som behandlar hela det centrala innehållet i kurserna.

Rättslig reglering

Av skollagen 16 kap. 21 § framgår att det för varje ämne ska finnas en ämnesplan. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om ämnesplaner. Vidare framgår av skollagen 16 kap. 23 § att utbildningen inom varje ämne ges i form av en eller flera kurser.

Enligt ämnesplaner för Vård- och omsorgsprogrammet (SKOLFS 2010:48) ska undervisningen i detta ämne syfta till att eleverna utvecklar kunskaper för arbete nära patienter och brukare inom hälso- och sjukvård samt socialtjänst. I undervisningen ska

eleverna ges möjlighet att utveckla förmåga att planera, utföra och utvärdera vård- och omsorgsuppgifter. Användning av medicinteknisk utrustning ska ingå i undervisningen. Av det centrala innehållet för den programgemensamma kursen vård- och omsorgsarbete 1 framgår att undervisningen i kursen bland annat ska behandla medicintekniska uppgifter, till exempel blodtrycks- och pulskontroller.

Enligt ämnesplan för Bygg- och anläggningsprogrammet (SKOLFS 2010:39) ska undervisningen i ämnet bygg- och anläggning syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om yrket inom anläggning, husbyggnad, måleri och plåtslageri samt om olika specialyrken. Eleverna ska också ges möjlighet att utveckla grundläggande färdigheter i anläggning, husbyggnad, måleri och plåtslageri samt förståelse av arbetet inom bygg- och anläggningsbranschen. Av det centrala innehållet för de programgemensamma kurserna bygg- och anläggning 1 och bygg- och anläggning 2 framgår att kurserna ska innehålla praktiska arbetsuppgifter inom anläggning, husbyggnad, måleri och plåtslageri.

Enligt ämnesplan för El och Energiprogrammet (SKOLFS 2010:40) ska undervisningen ge eleverna möjlighet att praktiskt utföra mätning och beräkning av elektriska storheter i lik- och enfasväxelströmskretsar samt i trefassystem. Den ska också bidra till att eleverna ges möjlighet att praktiskt söka och avhjälpa fel med hjälp av scheman, ritningar, mätinstrument och övrig utrustning. Av det centrala innehållet för de programgemensamma kurserna Ellära 1 och Ellära 2 framgår att undervisningen i kurserna bland annat ska behandla elektriska och magnetiska fält, trefassystemets uppbyggnad, resistiva och kapacitiva kretsar i trefasnät och trefasmotorers och trefastransformatorers funktion och påverkan i trefassystemet.

Skolinspektionens utredning

En elev på bygg- och anläggningsprogrammet uppger att hen, efter instruktion från lärare, har fyllt i att hen har reglat vägg och satt i fönster på sin praktikplats, men att hen aldrig har genomfört momenten. Flera elever på vård och omsorgsprogrammet uppger att de inte tagit blodtryck eller genomfört andra praktiska moment som är centrala i yrkeskurser, men har fått betyg i vårdkurser där dessa moment skulle ingått. Elever berättar i intervju att de på flera program inte gör några praktiska moment alls på skolan. Några av de intervjuade eleverna uppger att de inte haft APL på två år och att de är på skolan fem dagar i veckan för att arbeta med gymnasiegemensamma ämnen och examensarbete. Andra intervjuade elever, som inte heller har någon APL-plats, uppger att de har varit hemma tre dagar i veckan under föregående termin. Eleverna uppger att de då inte fått någon undervisning i yrkeskurser utan "väntat på att de ska hitta APL-plats" och då arbetat med gymnasiegemensamma ämnen två dagar i veckan, övriga tre dagar har de varit lediga.

En av de intervjuade lärarna som undervisar på el- och energiprogrammet uppger att det finns moment i kurser som eleverna inte har kunnat genomföra. Lärare berättar i intervju att eleverna på flera program inte gör några praktiska moment alls på skolan. Flera intervjuade lärare uppger att alla praktiska moment ska göras på APL och att de, genom veckorapporter och samtal med APL-handledare, kan säkerställa att alla delar i det centrala innehållet i ämnesplanerna genomförs. Lärare säger att det tidigare har

varit så att elever har varit lediga om de inte har haft en APL-plats, men uppger att det inte är så länge, utan att de elever som inte har APL-plats arbetar med gymnasiegemensamma ämnen i skolan.

Majoriteten av de intervjuade APL-handledarna uppger att de inte har kännedom om vilka moment eleverna ska göra på APL, att de inte fyller i veckorapporter och att de endast har haft besök av elevernas lärare ett fåtal gånger. Vid de tillfällena har läraren inte samtalat med handledaren utan med eleverna, säger några APL-handledare.

Rektorn bekräftar att eleverna på flera program inte gör några praktiska moment alls på skolan. Rektorn uppger att ungefär hälften av lärarna inte arbetar med underlag från APL-handledarna. Rektorn säger vidare att eleverna inte får göra alla delar av det centrala innehållet och att lärare därför inte kan säkerställa att eleverna har möjlighet att nå kunskapskraven.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten eller, ifråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Enligt 26 kap. 27 § skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen med utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Då verksamheten vid Praktiska gymnasiet Skövde inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Praktiska Sverige AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att åtgärda bristen.

Tillsynen visar att inte all undervisning vid Praktiska gymnasiet Skövde är strukturerad och att inte all undervisning utgår från ämnesplanerna i samtliga kurser. Bristen försvårar berörda elevers möjligheter att nå målen för utbildningen.

Mot bakgrund av att utredningen visar att vissa kurser som inte har behandlat hela det centrala innehållet numera är avslutade samt att elever under flera år har saknat APL-plats och under denna inte fått någon undervisning utifrån ämnesplanerna i de yrkeskurser som APL ska omfatta, konstaterar Skolinspektionen att bristen har förelegat under en längre tid. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som allvarlig varför föreläggandet ska förenas med vite.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Elever ges inte extra anpassningar trots att elever har behov av det

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att inte alla elever ges de extra anpassningar som de behöver. Skolinspektionens utredning visar att det finns elever som är i behov av stöd i form av extra anpassningar som inte får sådant stöd. Skolinspektionens utredning visar vidare att det finns elever som har behov av studiehandledning på modersmål som inte får sådan handledning. Vad huvudmannen har anfört i samband av kommunikering av protokoll föranleder ingen annan bedömning.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. Av gymnasieförordningen 9 kap 9 § framgår att en elev ska ges studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

Skolinspektionens utredning

Även om de flesta intervjuade lärarna uppger att de ger extra anpassningar till eleverna så säger de också att de inte har tid att samtala eller delge varandra vilka anpassningar som ska gälla för respektive elev. Rektorn och personal från elevhälsan uppger att det finns elever på skolan som inte ges extra anpassningar trots att de är i behov av det och att fler elever skulle behöva detta stöd. Elevhälsorepresentanter uppger att arbetsgången är att mentorn ska mejla ut vilka extra anpassningar som gäller för eleverna till samtliga i kollegiet, men att de inte vet hur arbetsgången ser ut i praktiken. Elevhälsopersonal säger att lärarna håller på att "lära sig" om extra anpassningar eftersom många lärare är nya. Rektorn uppger att hen bedömer att ungefär hälften av lärarna ger extra anpassningar till eleverna och att lärare är i behov av stöd från specialpedagogen vad som är adekvata extra anpassningar och hur de ska ges.

Några elever som har gått två år på skolan berättar i intervju att de har svårt att förstå vissa ord och svårt för att "skriva med egna ord" på svenska. De säger att de inte själva behöver hjälp med instruktioner på sitt modersmål, men säger att de får hjälpa flera klasskamrater som inte förstår instruktioner och även vara dem behjälpliga under arbetets gång. Intervjuade lärare säger att elever som behöver stöd på sitt modersmål i stort sett får obefintlig hjälp. De uppger att de kan erbjuda stöd i två språk då ämneslärare på skolan talar dessa språk, men nämner ytterligare två språk där eleverna inte ges studiehandledning på modersmål, trots att behov finns. De säger att det finns elever som har så svaga kunskaper i svenska att de inte kan ta in kunskaper från en lärobok. Personal ur elevhälsan säger att de inte utreder om elever är i behov av

studiehandledning på modersmål. Rektorn säger att det finns elever som har svårt att "hänga med" i undervisningen på grund av att de inte får studiehandledning på modersmål och att det finns elever som riskerar att inte nå kunskapskraven eftersom de inte får någon studiehandledning.

Huvudmannen har efter kommunikering av protokoll inkommit med uppgifter om att de bedömer att det är fler än hälften av lärarna, som rektorn uppger i intervju, som ger extra anpassningar. Huvudmannen uppger vidare att dokumentationen behöver utvecklas och att system för det finns.

Elevers behov av särskilt stöd utreds inte skyndsamt

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att elevers behov av särskilt stöd vid Praktiska gymnasiet Skövde inte alltid utreds skyndsamt. Skolinspektionens utredning visar att lärare inte alltid anmäler till rektorn att elevers behov av särskilt stöd utreds skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt. Därmed kan inte rektorn säkerställa att elevers behov av särskilt stöd utreds skyndsamt. Vad huvudmannen har anfört i samband av kommunikering av protokoll föranleder ingen annan bedömning.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt.

Skolinspektionens utredning

Intervjuade lärare säger att de använder "checklistor" med förslag på extra anpassningar för elever att komma igång med sitt arbete. En intervjuad lärare säger att de extra anpassningarna fortgår "tills de ger resultat", medan andra lärare säger att det skickas ett ärende till elevhälsan efter fyra till sex veckor, om det trots extra anpassningar inte går bra för eleven.

Personal ur elevhälsan uppger i intervju att det finns lärare på skolan som inte anmäler när extra anpassningar inte är tillräckliga. Elevhälsopersonal säger att det är olika hur länge eleverna ges extra anpassningar eftersom lärarna har olika syn på vad som behövs och säger att det kan ta lång tid för elever som får extra anpassningar att få särskilt stöd. De säger att det inte finns några rutiner för arbetet med utredningar ska gå till och när det ska beslutas om åtgärdsprogram. Vidare uppger elevhälsopersonal

att vissa lärare inte förstår varför de ska anmäla eller var gränsen går för att anmäla vidare till elevhälsan. Elevhälsopersonal uppger vidare att elevhälsan, tillsammans med lärare, genomför terminskonferenser två gånger per termin där de diskuterar elever som har extra anpassningar och hur dessa ges. Efter senaste terminskonferensen, som genomfördes höstterminen 2018, sattes stöd in från elevhälsan till vissa elever, men inga utredningar om särskilt stöd startades. Elevhälsopersonal uppger att de inte känner till rutiner för om utredning ska starta eller inte, mer än att utredningar startar när lärare anmäler till elevhälsan. På fråga vad som görs om det visar sig att det stöd som eleverna får genom extra anpassningar inte är tillräckligt svarar elevhälsorepresentanter att det inte vet i dagsläget vad som görs och att de behöver få igång en diskussion om det.

Rektorn uppger i intervju att det finns lärare på skolan som inte anmäler när extra anpassningar inte är tillräckliga. Rektor uppger vidare att det finns elever som borde ha anmälts till elevhälsan på grund av risk att de inte når kunskapskraven.

Huvudmannen har efter kommunikering av protokoll inkommit med uppgifter om att huvudmannen bedömer att skolan, under vårterminen 2019, har utvecklat goda rutiner och ett bra förankringsarbete som fångar upp elever med behov av särskilt stöd. Huvudmannen uppger vidare att det dock behövs ett längre tidsperspektiv innan all personal känner tilltro till rutinerna.

Elever ges inte det stöd de behöver

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att elever vid Praktiska gymnasiet Skövde inte ges det särskilda stöd som utredningen visar att de behöver. Skolinspektionens utredning visar att de åtgärder som anges i upprättade åtgärdsprogram inte är kopplade till de behov som eleven har enligt genomförda utredningar. Därmed kan rektorn inte säkerställa att eleverna ges de särskilda stödinsatser som utredningen visar att de behöver. Vad huvudmannen har anfört i samband av kommunikering av protokoll föranleder ingen annan bedömning.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionen har vid besöket tagit del av skolans samtliga åtgärdsprogram. Av cirka hälften av åtgärdsprogrammen framgår att elever är i behov av stöd för att exempelvis komma igång att arbeta, att de har behov av tydliga och individuella instruktioner, muntliga examinationer eller längre tid vid prov. Åtgärderna i dessa åtgärdsprogram är att eleverna får reducerad studiegång där kurser tas bort från elevernas individuella studieplaner. I ett fall är åtgärden att elevernas studiegång förlängs med ett år.

Personal i elevhälsan uppger att de försöker arbeta fram en rutin för att informera berörda lärare om vilka åtgärder som är aktuella för eleverna. Hittills har det inneburit att specialpedagogen gett lärare muntlig information, i vissa fall skriftlig information och i några fall informerat lärare via mejl. Elevhälsopersonal säger att det är en utmaning att hålla alla "lärare ajour" kring vilka särskilda stödinsatser som gäller för eleverna och att de önskar fler forum för att diskutera detta.

Lärare säger att de får muntlig respons på åtgärdsprogram och vilka särskilda stödinsatser som ska göras. Den elevhälsorepresentant som enligt egen och rektorns utsaga är ansvarig för åtgärderna i åtgärdsprogrammen säger att hen inte kan säkerställa att alla lärare känner till åtgärderna i åtgärdsprogrammen då det inte finns någon rutin i dagsläget för hur lärare ska informeras.

Rektor uppger i intervju att åtgärderna i åtgärdsprogrammen inte korrelerar med elevernas behov. Rektorn säger att hen inte tycker att åtgärderna i de befintliga åtgärdsprogrammen är bra alls och att de behöver arbeta på ett annat sätt framöver där skolsköterskan är ett bra stöd för att utveckla åtgärdsprogrammen. På fråga om åtgärderna i åtgärdsprogrammen genomförs svarar rektorn att hen tror det, men att hen inte riktigt vet då hen inte hunnit sätta sin in i alla åtgärdsprogram. Rektorn säger att arbetet med särskilt stöd är ett utvecklingsområde för skolan.

Huvudmannen har efter kommunikering av protokoll inkommit med uppgifter om att särskilt stöd redan identifierats som utvecklingsområde. Huvudmannen uppger att ett systematiskt utvecklingsarbete under rektors ledning har pågått sedan mars månad.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § i skollagen förenas med vite. Enligt andra stycket samma lagrum ska Skolinspektionen förena ett föreläggande med vite om förelägandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen med utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Då verksamheten vid Praktiska gymnasiet Skövde inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Praktiska Sverige AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att åtgärda bristerna.

Tillsynen visar att elever i behov av stöd i form av extra anpassningar vid Praktiska gymnasiet Skövde inte får det stöd de behöver. Tillsynen visar vidare att elevers behov av särskilt stöd inte utreds skyndsamt samt att elever inte ges det särskilda stöd som utredningen visar att de behöver. Bristerna försvårar berörda elevers möjligheter att nå målen för utbildningen.

Mot bakgrund av att utredningen visar att elever i behov av extra anpassningar i form av studiehandledning på modersmålet har gått på skolan under åtminstone

innevarande läsår, konstaterar Skolinspektionen att bristen avseende extra anpassningar har förelegat under en längre tid. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som allvarlig varför föreläggandet i denna del ska förenas med vite. Att det utöver denna brist finns brister i arbetet med särskilt stöd är allvarligt. Vid en sammantagen bedömning finner därmed Skolinspektionen att det finns skäl att förena föreläggandet med vite även i dessa delar.

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)

Elever som inte har APL får inte motsvarande utbildning förlagd till skolan

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att alla elever som inte har APL inte får motsvarande utbildning förlagd till skolan. Utredningen visar att samtliga elever som läser nationellt program på skolan är lärlingar och att det bland dessa elever finns elever som inte har någon APL-plats. Den utbildning som dessa elever får, motsvarar inte den utbildning de skulle ha fått på APL. Denna bedömning görs mot bakgrund av att såväl lärare som elever uppger att eleverna får undervisning i gymnasiegemensamma ämnen på skolan istället för den undervisning i programgemensamma ämnen som eleverna skulle ha fått på APL.

Rättslig reglering

Enligt 16 kap. 11 § 2 stycket ska gymnasial lärlingsutbildning i huvudsak vara förlagd till en eller flera arbetsplatser. Av gymnasieförordningen 4 kap. 13 § framgår att om arbetsplatsförlagt lärande inte kan erbjudas på ett yrkesprogram i gymnasieskolan ska det arbetsplatsförlagda lärandet i dessa fall bytas ut mot motsvarande utbildning förlagd till skolan.

Skolinspektionens utredning

Av inskickat material samt av intervju med rektorn framgår att samtliga elever på nationellt program på skolan är lärlingar.

Några av de intervjuade lärlingseleverna i år 3 uppger att de inte har haft APL på två år och att de är på skolan fem dagar i veckan för att arbeta med gymnasiegemensamma ämnen och examensarbete. Andra intervjuade elever i år 2, som inte heller har någon APL-plats, uppger att de har varit hemma tre dagar i veckan under föregående termin och inte heller hade någon praktikplats under år 1. Eleverna uppger att de då inte fått någon undervisning i programgemensamma kurser utan "väntat på att de ska hitta APL-plats" och att de arbetat med gymnasiegemensamma ämnen två dagar i veckan. Övriga dagar har de varit lediga, uppger eleverna. På fråga vad eleverna gör istället för att vara på APL svarar eleverna att de är på skolan och arbetar teoretiskt. De säger att de inte gör något praktiskt arbete då de inte har någon lärare som kan undervisa dem i det.

Lärare säger att de "jagar praktikplatser" till vissa elever och att några elever inte kan gå ut på praktik eftersom de har för dåliga grundkunskaper. Lärare säger vidare att det tidigare har varit så att elever har varit lediga om de inte har haft en APL-plats, men uppger att det inte är så längre. De elever som inte har någon praktikplats arbetar i skolan med gymnasiegemensamma ämnen i skolan, uppger lärare.

Rektor uppger att undervisningen i flera programgemensamma kurser genomförs så att eleverna ska göra alla praktiska delar av kurserna på APL men att det finns elever som inte har någon APL-plats. Hen säger att några av dessa elever istället arbetar med gymnasiearbete på skolan. Rektorn uppger att det tidigare arbetade en lärare på skolan som undervisade eleverna på El och Energiprogrammet i vissa kurser, men att den läraren inte längre undervisar på skolan. Rektorn säger vidare att anledningarna till att elever inte har APL-plats är att flera elever inte vill gå ut på praktik och att de inte förstår att de går ett lärlingsprogram. Rektorn säger också att de finns elever som vill gå ut på praktik, men att de inte får tag på APL-platser till eleverna.

Elever ges inte möjlighet att nå grundläggande behörighet

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att elever vid Praktiska gymnasiet Skövde inte ges en reell möjlighet att studera kurser som ger grundläggande behörighet till högskoleutbildning på grundnivå. Utredningen visar att det finns schemakrockar för de elever som önskar läsa kurser som ger grundläggande behörighet dels genom att två kurser är schemalagda på samma tid och dels eftersom undervisningen i dessa kurser sker på samma tid som eleverna enligt schemat är utlagda på APL.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att alla elever på yrkesprogram inom ramen för sin gymnasieutbildning ska ges möjlighet att uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå.

Skolinspektionens utredning

Elever uppger i intervju att lektioner i kurserna Engelska 6 och Svenska 2 är schemalagda på samma tid och att de måste välja vilka lektioner de ska gå på. Elever uppger vidare att vissa elever har APL på de tider som lektionerna i ämnena är planerade enligt schema. Några elever berättar i intervju att de vill läsa grundläggande behörighet till högskolan och att de ansökt om det i början av innevarande läsår. Eleverna uppger att de har pratat med mentorn och rektorn om detta, men att de inte har fått något besked om det är möjligt för dem och att de inte läser kurserna i nuläget. Några elever säger att de inte har fått någon information om detta i år 2 och därför inte har påbörjat kurserna för grundläggande behörighet.

Lärare uppger att det inte fungerar att eleverna ska läsa Svenska och Engelska samtidigt, att de får upprepa genomgångar flertalet gånger och att det ska förändras schemamässigt till nästa termin så att lektionerna inte krockar.

Rektorn uppger i intervju att hen inte känner till att lektionerna i kurserna Engelska 6 och Svenska 2 är schemalagda på samma tid. Rektorn uppger vidare att vissa elever måste avbryta sin APL för att kunna delta på lektioner i de kurser som ger grundläggande behörighet.

Av inskickat material i form av elevscheman framgår att lektioner i kurserna Engelska 5, Engelska 6, Matematik 2 och Svenska 2 är schemalagda under samma tid.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § i skollagen förenas med vite. Enligt andra stycket samma lagrum ska Skolinspektionen förena ett föreläggande med vite om förelägandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen med utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Då verksamheten vid Praktiska Skövde inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Praktiska Sverige AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Tillsynen visar att de elever på Praktiska gymnasiet Skövde som inte har APL, inte får motsvarande utbildning förlagd till skolan och att eleverna på yrkesprogram inte ges möjlighet att uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning på grundnivå. Bristerna försvårar berörda elevers förutsättningar att nå målen för utbildningen. Mot bakgrund av att det finns elever som inte har haft APL-plats på två år och under denna tid i stället har ägnat sig åt gymnasiegemensamma ämnen och gymnasiearbete, konstaterar Skolinspektionen att bristen avseende att elever som inte har APL, inte får motsvarande utbildning förlagd till skolan har förelegat under en längre tid. Mot bakgrund härav bedömer Skolinspektionen att bristen är allvarlig varför förelägandet ska förenas med vite. Att det därutöver finns brister i att ge eleverna möjlighet att uppnå grundläggande behörighet är allvarligt. Vid en sammantagen bedömning finner därmed Skolinspektionen att det finns skäl att förena förelägandet med vite även i denna del.

Bedömning och betygssättning

Lärare gör inte en allsidig bedömning av elevernas kunskaper

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att lärare vid Praktiska gymnasiet Skövde inte bedömer elevernas kunskaper allsidigt utifrån kunskapskraven. Utredningen visar att den information om elevernas utveckling på APL, som redovisas i de veckorapporter som handledarna fyller i, endast i enstaka fall innehåller bedömningar av elevernas prestationer utifrån kunskapskraven. Utredningen visar också att några lärare inte

kompletterar veckorapporterna med samtal och besök på praktikplatserna. I dessa fall är det endast veckorapporterna som ligger till grund för bedömningen av elevernas kunskaper på APL. Även om vissa lärare inhämtar ytterligare information från handledarna genom samtal och besök på APL, visar utredningen att alla lärare inte följer upp elevernas prestationer på APL, utöver de veckorapporter som lämnas in. Därmed utnyttjar inte alla lärare all tillgänglig information vid bedömning och betygssättning av elevernas kunskaper och gör därför inte heller en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån kunskapskraven.

Rättslig reglering

Av läroplanen för gymnasieskolan framgår att läraren vid betygssättning ska utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskrav som finns för respektive kurs, beakta även sådana kunskaper som en elev har tillägnat sig på annat sätt än genom den aktuella undervisningen, och utifrån de nationella kunskapskrav som finns för respektive kurs allsidigt utvärdera varje elevs kunskaper.

Skolinspektionens utredning

I intervjuer med lärare, elever och APL-handledare uppger samtliga intervjuade grupper att underlaget för bedömningen av elevernas kunskaper är de veckorapporter som handledaren ska fylla i och lämna till betygsättande lärare samt samtal med handledare och elever. Några elever i år 3 säger att de endast har haft två besök av lärare på praktiken under hela gymnasietiden. Handledare på APL uppger att några lärare inte kompletterar veckorapporterna med samtal och besök på arbetsplatserna. Rektorn uppger att ungefär hälften av yrkeslärarna genomför trepartssamtal med handledare, elev och yrkeslärare där läraren får den information som behövs för att sätta betygen. Rektor säger att lärarnas arbetssätt med att göra bedömningar och betygssätta elevernas kunskaper från APL varierar och att hen inte kan säkerställa att elever får korrekta betyg utifrån kunskapskraven. Rektor säger vidare att hen är medveten om att det i vissa kurser sätts så kallade glädjebetyg som inte baseras på eleverna faktiska kunskaper och att det varierar mellan lärare vilka mål läraren utgår från vid betygssättningen, vilka kunskaper läraren har mätt och på vilka sätt det är gjort.

Skolinspektionen har tagit del av ett urval av veckorapporter via elevpärmar för elever från sammanlagt fyra nationella program. I flera elevpärmar finns endast ett tiotal veckorapporter att tillgå trots att antalet veckor som eleverna genomfört praktik är betydligt fler. I majoriteten av veckorapporterna framgår ingen bedömning av elevernas förmågor utan dessa innehåller en sammanfattning av moment som eleverna har genomfört på praktiken så som "service mm", "praktik" och "arbetat med GG-ämnen". Ett fåtal veckorapporter innehåller bedömningar gjorda av handledare. Från ett nationellt program finns inga elevpärmar eller veckorapporter alls att tillgå och rektorn uppger att det inte finns några elevpärmar med bedömningsunderlag från det programmet.

Elever informeras inte om sin kunskapsutveckling

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att elever vid Praktiska gymnasiet Skövde inte fortlöpande informeras om sin kunskapsutveckling. Utredningen visar att alla lärare inte fortlöpande informerar eleverna om deras kunskapsutveckling under pågående kurser.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att eleven och elevens vårdnadshavare ska informeras om elevens utveckling. Av läroplan för gymnasieskolan framgår att läraren fortlöpande ska ge varje elev information om framgångar och utvecklingsbehov i studierna.

Skolinspektionens utredning

Flertalet elever uppger i intervju att de måste söka upp lärare om de vill veta hur det går för dem kunskapsmässigt i de kurser de läser. Några elever säger att lärare fyller i resultat på deras digitala plattform, men säger att inte alla lärare gör det och att det i många fall blir en överraskning vad de får för betyg på avslutade kurser. Flera elever uppger att de inte vet hur de ligger till i kurser de läser vid tiden för Skolinspektionens besök. Några elever uppger att de på utvecklingssamtalen får reda på hur det går för dem, men säger att det inte gäller alla kurser och att de inte vet hur de ligger till över lag. Intervjuade lärare uppger att de använder sig av skolans digitala plattform, men säger att inte alla lärare gör det. De säger att de därför inte kan ge sina mentorselever någon överblick över deras resultat. Rektorn säger att elever informeras dåligt om hur de ligger till kunskapsmässigt och att det saknas kontinuerligt återkoppling från lärare.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten eller, ifråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Enligt 26 kap. 27 § skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen med utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Då verksamheten vid Praktiska gymnasiet Skövde inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Praktiska Sverige AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att åtgärda bristerna.

Tillsynen visar att lärare inte allsidigt bedömer elevernas kunskaper utifrån kunskapskraven och att elever vid Praktiska gymnasiet Skövde inte fortlöpande informeras om sin kunskapsutveckling. Trots kännedom om att lärare vid betygsättningen inte utnyttjar all tillgänglig information och inte heller kontinuerligt återkopplar till eleverna hur de ligger till kunskapsmässigt i sina kurser, har rektorn

inte vidtagit åtgärder för att säkerställa att lärarna vid betygsättningen bedömer elevernas kunskaper allsidigt samt att eleverna fortlöpande informeras om sin kunskapsutveckling. Mot denna bakgrund finner Skolinspektionen att bristerna är allvarliga. Som en följd härav finner Skolinspektionen att det finns skäl att förena föreläggandet med vite.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Utbildningen präglas inte av studiero

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att utbildningen vid Praktiska gymnasiet Skövde inte utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. Även om vissa åtgärder har vidtagits för att skapa studiero och att huvudmannen vid kommunikering av protokoll uppger att personalen tycker att en positiv utveckling gällande studiero inletts, uppger både rektorn och lärare att de behöver arbeta mer för att det ska råda studiero för eleverna. Utredningen visar därmed att det inte råder studiero på alla lektioner, att insatta åtgärder inte är tillräckliga och att de, i vissa fall, skapar mer oro under lektionerna.

Mot bakgrund av att det i ärendet framkommer uppgifter om att skolan samlar in elevers mobiltelefoner vill Skolinspektionen därutöver informera om att ett insamlande av mobiltelefoner endast får ske på frivillig väg eller med stöd av bestämmelserna i 5 kap. 22 § skollagen. Enligt 5 kap. 22 § skollagen får föremål endast omhändertas om de används på ett sätt som är störande för utbildningen eller på ett sätt som kan utgöra en fara för säkerheten i denna. Ett omhändertagande av föremål med stöd av skollagens bestämmelser får vidtas endast om åtgärden står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att eleverna tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.

Skolinspektionens utredning

Elever uppger i intervju att det händer att det är stökigt på alla lektioner genom att elever stör varandra och att mobiltelefoner stör. Några intervjuade elever säger att lärare skriker på elever som stökar att de ska vara tysta, men att det inte ökar studieron. Några elever berättar att det ibland är "kaosartat" och att det händer att lärare visar ut elever som stör, men att det inte alltid hjälper. Några elever säger att studieron har blivit bättre. En elev uppger att det hänt att lärare svurit åt elever som stört. Elever säger att det finns ordningsregler på skolan, men att lärarna inte pratar om dem och att eleverna inte följer dem. Några elever berättar i intervju att det ofta uppstår dispyter om att elever ska lämna mobiltelefoner ifrån sig.

Lärare uppger att det är stökigt i vissa klasser trots att lärare försökt dela upp klasser i mindre grupper och att de ber elever som stökar att lämna klassrummet. Några lärare

säger att det är ett prioriterat mål och att de försöker arbeta fram ett gemensamt arbetssätt för studiero eftersom de har olika strukturer och strategier för tillfället. Några lärare berättar att de samlar in mobiltelefoner för att de inte ska störa.

Rektorn uppger att det är stökigt och att det behövs ett samlat grepp kring studieron i vissa grupper. Rektorn berättar att det har satts in fler pedagoger i vissa klasser och på vissa program, men att många elever trots det inte upplever studiero. Rektorn säger vidare att lärare själva behöver reflektera över vad de kan göra för en god studiero och att de ska arbeta vidare med detta framöver. Rektorn säger också att de regler gällande studiero som skolans personal kommit fram till är inte aktuella, och att samtliga lärare inte följer dem.

Under några observerade lektioner är det stökigt, elever kastar hopskrynkade papper mot varandra, elever kommer in och stör, många elever sitter med mobiltelefoner eller visar saker på mobiltelefoner för varandra. På några av de observerade lektionerna finns det flera lärare i klassrummet. I vissa fall uppmärksammar lärarna att elever stör och tillrättavisar eleverna, i flera fall uppmärksammar lärarna det inte. Under en lektion uppstår det dispyter kring om eleven ska lämna mobiltelefonen ifrån sig eller inte.

Huvudmannen uppger efter kommunikering av protokoll att personal vid skolan inte delar elevernas uppfattning gällande studiero och att personalen tycker att en positiv utveckling inletts.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten eller, ifråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Enligt 26 kap. 27 § skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen med utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Då verksamheten vid Praktiska gymnasiet Skövde inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Praktiska Sverige AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att åtgärda bristerna.

Tillsynen visar att eleverna på Praktiska gymnasiet Skövde inte tillförsäkras en studiemiljö som präglas av studiero. Mot bakgrund av att tillräckliga åtgärder inte vidtagits för att säkerställa att elevernas skolmiljö präglas av studiero finner Skolinspektionen att bristerna är allvarliga. Som en följd härav finner Skolinspektionen att det finns skäl att förena föreläggandet med vite.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Eleovfrånvaro rapporteras inte alltid och långvarig eller upprepad frånvaro utreds inte skyndsamt

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med att informera elevens vårdnadshavare samma dag vid ogiltig frånvaro samt att skyndsamt utreda frånvaron vid upprepad eller längre frånvaro inte uppfyller författningarnas krav. Även om de intervjuade lärarna säger att de rapporterar frånvaro i skolans digitala system, visar utredningen att alla lärare inte anmäler frånvaro i skolans frånvarosystem. Därmed följs inte heller upprepad eller längre frånvaro alltid upp och utreds inte heller skyndsamt vid behov.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att en elev i gymnasieskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Om en elev i gymnasieskolan utan giltigt skäl uteblir från den verksamhet som anordnas, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare informeras samma dag om att eleven har varit frånvarande. Av skollagen framgår vidare att vid upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 8 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas.

Skolinspektionens utredning

Några intervjuade elever säger att deras vårdnadshavare inte blir informerade om de är frånvarande. Elever och lärare uppger att veckorapporterna används för rapportering av frånvaro för APL. I flera av de elevpärmarna som Skolinspektionen går igenom vid skolbesöket finns endast ett fåtal veckorapporter per elevpärm trots att antalet veckor som eleverna genomfört APL är betydligt fler. Några intervjuade elever säger att de inte lämnar in veckorapporterna med närvaro eftersom de inte behöver det för att få matsättning. De intervjuade lärarna säger att de rapporterar närvaro i skolans digitala system. De uppger att det är mentorerna som är ansvariga för att sammanställa elevfrånvaro för respektive klass. Rektorn uppger i intervju att inte alla lärare rapporterar frånvaro. Rektorn säger vidare att närvarorapportering från APL varierar och inte alltid görs då inte alla lärare har tät kontakt med handledare.

Elevhälsan arbetar inte främst förebyggande och hälsofrämjande

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att elevhälsan vid Praktiska gymnasiet Skövde inte arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande. Utredningen visar att det arbete som

elevhälsans kompetenser genomför främst är åtgärdande och sker på individnivå. Vad huvudmannen har anfört i samband av kommunicering av protokoll föranleder ingen annan bedömning.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det för eleverna i bland annat gymnasieskolan ska finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Skolinspektionens utredning

Såväl rektorn som personal ur elevhälsan berättar i intervju att elevhälsans personal inte arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande. Elevhälsopersonalen säger att elevhälsans sammansättning är ny, att de behöver hitta rutiner för sitt arbete och att de i nuläget arbetar med åtgärdande arbete. Det arbetet består främst i att behandla individuella elevärenden, genomföra hälsosamtal, bemanna vissa lektioner för ökad vuxennärvaro som ska bidra till studiero och i att sammanställa elevresultat så som kunskapsresultat i digitala filer. Rektorn uppger att de inte har tillräckligt med resurser för att arbeta främst förebyggande och hälsofrämjande eftersom de måste jobba åtgärdande först och lösa individuella elevärenden. Rektorn säger att det behövs mer speciallärarresurs för att handleda lärare och att vissa lärarresurser behöver förstärkas.

Huvudmannen uppger efter kommunicering av protokoll att huvudmannen anser att skolan har resurser att arbeta hälsofrämjande och förebyggande. Huvudmannen uppger att det pågår arbete i en hälsofrämjande och förebyggande riktning, men att det behövs ett fortsatt intensivt arbete. Vidare uppger huvudmannen att skolan bedöms vara på en nivå så att all personal deltar i ett sådant arbete inför höstterminen 2019.

Elever ges inte studie- och yrkesorienterad verksamhet som tillgodoser deras behov

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att eleverna vid Praktiska gymnasiet Skövde inte ges en studie- och yrkesorienterad verksamhet som tillgodoser deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. Utredningen visar att skolan inte har tillgång till en studie- och yrkesvägledare (SYV) och inte har haft det under innevarande läsår. Utredningen visar vidare att det inte finns någon annan personal på skolan som tillgodoser elevernas behov av studie- och vägledning.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att elever i bland annat gymnasieskola ska ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida

utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Enligt läroplan för gymnasieskolan ska personalen, efter en av rektorn gjord arbetsfördelning, informera och vägleda elever inför deras val av kurser, fortsatt utbildning och yrkesverksamhet. Av läroplanen framgår vidare att rektorn har ett särskilt ansvar för att studie- och yrkesvägledningen organiseras så att eleverna får information om och vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför val av framtida utbildning och yrke.

Skolinspektionens utredning

Rektorn och intervjuade lärare uppger att skolan saknar en studie- och yrkesvägledare. Flera lärare säger i intervju att det inte är uttalat vem som ska informera eleverna om studie- och yrkesvägledning, men att det hittills har varit mentoreorna som har informerat eleverna. Lärarna säger att de gör så gott de kan, men uppger att de inte vet om det är tillräckligt. De säger att flera elever har sökt upp dem i frågor som gäller studieval och att de behöver en studie och yrkesvägledare för att kunna besvara elevernas frågor. Rektorn säger att skolans personal inte har tillräckligt med kunskaper och möjligheter att handleda eleverna kring exempelvis Komvux, kommande yrkesval, grundläggande behörighet eller valbara kurser för IMPRO och IMYRK elever. Rektor säger att den studie- och yrkesvägledning eleverna får i dagsläget är undermålig och att det även saknas kompetens hos befintlig personal om exempelvis studieval inför högskolan.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten eller, ifråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Enligt 26 kap. 27 § skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen med utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Då verksamheten vid Praktiska gymnasiet Skövde inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Praktiska Sverige AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att åtgärda bristerna.

Tillsynen visar att skolans arbete med att informera elevens vårdnadshavare samma dag vid ogiltig frånvaro samt att skyndsamt utreda frånvaron vid upprepad eller längre frånvaro inte uppfyller författningarnas krav. Tillsynen visar vidare att elevhälsan vid Praktiska gymnasiet Skövde inte arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande. Tillsynen visar slutligen att eleverna vid Praktiska gymnasiet Skövde inte ges en studie- och yrkesorienterad verksamhet som tillgodoser deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. Trots kännedom om att alla lärare inte rapporterar frånvaro, att elevhälsan inte arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande och att elevernas behov av studie- och yrkesvägledning inte tillgodoses, har rektorn inte vidtagit åtgärder för att säkerställa att

verksamheten lever upp till författningarnas krav i dessa delar. Med hänsyn härtill och mot bakgrund av att Skolinspektionen i detta beslut bland annat konstaterar att det finns allvarliga brister inom områdena undervisning och lärande, extra anpassningar och särskilt stöd, arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram samt inom området trygghet och studiero finner Skolinspektionen att bristerna är allvarliga. Vid en sammantagen bedömning finner Skolinspektionen därför att det finns skäl att förena föreläggandet med vite.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Praktiska Sverige AB uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

I ärendets slutgiltiga handläggning har även enhetschef Mats Lundqvist, avdelningsjurist Staffan Opitz och enhetsjurist Viveka Berglund medverkat.

På Skolinspektionens vägnar

X Björn Persson

Avdelningschef
Signerat av: Björn Persson

X Carolin Backlund

Föredragande
Signerat av: Carolin Backlund

Hur man överklagar, se bilaga 2

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Praktiska Gymnasiet Skövde

Bilaga 2: Överklagandehänvisning

Fakta om Praktiska Gymnasiet Skövde

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Praktiska Sverige AB under våren 2019. Praktiska Gymnasiet Skövde besöktes av Skolinspektionen mellan den 6 maj 2019 och den 8 maj 2019.

Skolinspektionen genomför under läsåret 2018/19 tillsyn och kvalitetsgranskning av Praktiska Sverige AB. Praktiska Skövde drivs av den enskilda huvudmannen Praktiska Sverige AB och besöktes av Skolinspektionen den 26-28 mars 2019 och den 6-8 maj 2019. Skolenheten har enligt rektors redogörelse 154 inskrivna elever vid tillsynstillfället och anordnar utbildning i nationella yrkesprogram och introduktionsprogram. Vid tillsynen går 119 elever på nationella yrkesprogram (bygg- och anläggningsprogrammet, el och energiprogrammet, fordon och transportprogrammet, handel och administrationsprogrammet, hantverksprogrammet, hotell och turismprogrammet, naturbruksprogrammet, vård och omsorgsprogrammet) och 35 elever går introduktionsprogram. Skolan leds av en rektor. Enligt Skolverkets statistik är antalet elever per heltidstjänstgörande lärare 10,6 läsåret 2018/19. Andel legitimerade lärare med behörighet är 63,4 % enligt samma källa.

Måluppfyllelse

Då antalet avgångselever våren 2018 är litet redovisar SIRIS inte resultat per program. Av SIRIS framgår att den genomsnittliga betygspoängen var 12,9 för avgångselever läsåret 2017/18 på skolans samtliga nationella program vilket är 0,3 betygspoäng lägre än föregående år.

Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande vid vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 165, 221 00 Lund..

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.